

Asianro 971/11.01.00.00/2019

§ 40**Terveysvalvonnan lausunto Maatalousyhtymä Timo ja Juha Heikkilän sikalan toiminnan muuttamisesta ja ympäristöluvan tarkistamisesta, Rusko (ESA-VI/29707/2019)**

Terveystarkastaja Kirsi Puola 14.10.2019:

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Ruskon terveydensuojeluviranomaiselta lausuntoa Maatalousyhtymä Timo ja Juha Heikkilän hakemuksesta 6.11.2019 mennessä. Ruskon kunnan sekä Naantalın ja Raision kaupunkien terveydensuojeluviranomaisena toimii Raision kaupungin terveystarkastajaosto.

Hakemus ja toiminta

Hakemus koskee ympäristöluvan muuttamista siten, että sikalaan rakennetaan uusi 392 paikkainen vapaan porsituksen osasto ja olemassa olevien lietesäiliöiden yhteyteen uusi noin 10 000 m³:n lietesäiliö. Muutoksen myötä eläinmäärä ei muutu, vaan pysyy olemassa olevan ympäristöluvan mukaisena. Lisäksi olemassa oleva ympäristö lupa tarkistetaan uusien parhaan käytettävissä olevan (Best Available Techniques) BAT-päätelmien vuoksi.

Julkiset hakemusasiakirjat ovat luettavissa osoitteessa www.avi.fi/lupa-tietopalvelu

Sikalalla on lupa 4300 emakon ja 1400 lihasian pitämiseen. Eläinten hyvinvointikorvausohjelman ja 2019 hallitusohjelman mukaisesti aloitetaan siirtymä vapaaseen porsitukseen ja rakennetaan 392 paikkainen vapaan porsituksen osasto. Vapaaseen porsitukseen siirrytään vuosien 2020 - 2021 aikana.

BAT-päätelmät

ELY-keskus arvioi selvityslomakkeen avulla, onko tilan toiminta parhaan käytettävissä olevan (Best Available Techniques, BAT) mukaista. Lomakkeen tietojen ja voimassa olevan ympäristöluvan perusteella ELY-keskus päätti, että Maatalousyhtymä Timo ja Juha Heikkilän tulee hakea ympäristöluvan tarkistamista.

Viranomaisten kanssa käydyissä keskusteluissa lantavaraston lisärakentamisessa päädyttiin betonilietesäiliöön, uusi lietesäiliö on kooltaan 10 037 m³. Suunnitelman mukaan uusi lietesäiliö rakennetaan vuonna 2020.

Nykyinen lannan varastointi

Lannan varastointitilaa on käytettävissä niin paljon, että niihin mahtuu 12 kuukauden aikana kertyvä lanta. Lietelantaloita on käytössä 8 kpl. Tilakeskuksessa sijaitsee kaksi allasta, emakkolan vieressä on neljä, Paimiossa ja Marttilassa on yhdet etäaltaat.

Lannan hyödyntäminen

Toiminnanharjoittajalla on käytettävissä lannan levitykseen soveltuva peltoa eläinmäärään nähden riittävästi. Lanta levitetään hakemusasiakirjassa esitetyn lannanlevityssuunnitelman mukaisesti. Lannan käsittely- ja levitysjankohdtaa sekä levityspellon sijaintia valittaessa otetaan huomioon ympäristön viihtyisyytekijät ja naapureille aiheutuva hajuhaitta. Hajuhaittoja tästä huolimatta on. Hajuhaitoista ilmoitetaan sähköpostiringissä ja toiminnanharjoittaja pyrkii aina tilanteen mukaan vastaamaan ja arvioimaan hajun syyn.

Lantaa ei levitetä luokitelluille pohjavesialueille. Lannanlevityssopimuksissa on mainittu, että pohjavesialueille levittäminen on kielletty. Lantaa levitettäessä talousvesikaivojen ympärille ja vesistöjen sekä lasku- ja valtaojien varsille jätetään riittävän leveät suoja-alueet, joille ei levitetä lantaa. Jokien rannoilla ja jokiin laskevien ojien varsilla sijaitseville tulvaherkille pelloille lantaa levitetään vasta kevättulvien kuivuttua. Lannan syyslevitystä tulvaherkille pelloille ei tehdä.

Jätteet

Kuolleet eläimet toimitetaan Honkajoelle kerran viikossa ja kesällä kaksi kertaa. Välivarastointi järjestetään kahdessa kylmäkontissa.

Rehut ja niiden raaka-aineet säilötään silloissa. Kemikaalit (desinfiointiaineet ja saippuat) säilytetään lukkojen takana sisätiloissa. Jätteet kerätään keskiteysti ja toimitetaan poltettavaksi (polttokelpoinen jäte), hyötykelpoiset jätteet (paperi, pahvi, metalli) kierrätetään. Polttonestesäiliöitä on kolme. Kaksi niistä on sisätiloissa ja yksi tilakeskuksessa oleva on nykyään kaksoisvaipallinen. Ongelmajätteet toimitetaan Ekokemiin.

Haittaeläinten torjunnan sähköisillä pyydyksillä ulkona hoitaa Anticimex (tuhoeläintorjuntafirma). Torjunta hoidetaan itse sisällä myrkkysyöteillä.

Haju

Toiminnasta aiheutuva hajuhaittaa aiheuttaa eniten lietealtaiden pohjan sekoitus ja kotipelloille lannan levitys. Syyskuussa haisee eniten, kun lanta on lämmintä ja ilmakehä saattaa olla lämmintä. Lantaa sekoitetaan noin yhden kerran vuodessa per allas. Hajuhaittojen torjunnassa on toteutettu luvan hakijan esittämät toimenpiteet. Sikalassa on käytössä lannan lämmön talteenotto, joka jäähdyyttää tehokkaasti lantaa. Ruokinnan optimointi ja lietesäiliöiden kattaminen kevytkatteella on käytössä.

Viranomaisen tarkastuspöytäkirjassa (22.3.2019) on todettu, että hajuhaittojen vähentämiseksi käytetään parhaan käyttökelpoisen tekniikan keinoja ja jos ne eivät tehoa, mietitään uusia keinoja.

Päätösehdotus

Terveystarkastaja Kirsi Puola

Terveysvalvontajaosto antaa Maatalousyhtymä Timo ja Juha Heikkilän hakemuksesta seuraavan lausunnon:

Toiminnan muutokselle ei ole terveydensuojelullista estettä. Sikalan vaikutusalueella asuvien kannalta merkittävin vaikutus on hajupäästöistä (lannan varastointi, sikalan ilmanvaihto, lietteen levitys) aiheutuva viihtyvyyshaitta. Lupamääräyksiä annettaessa tulee tutkia, onko hajupäästöjen vähentämiseksi mahdollista tehdä lisätoimia.

Päätös

Terveysvalvontajaosto hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi

Etelä-Suomen Aluehallintovirasto

